اقتصاد جهان

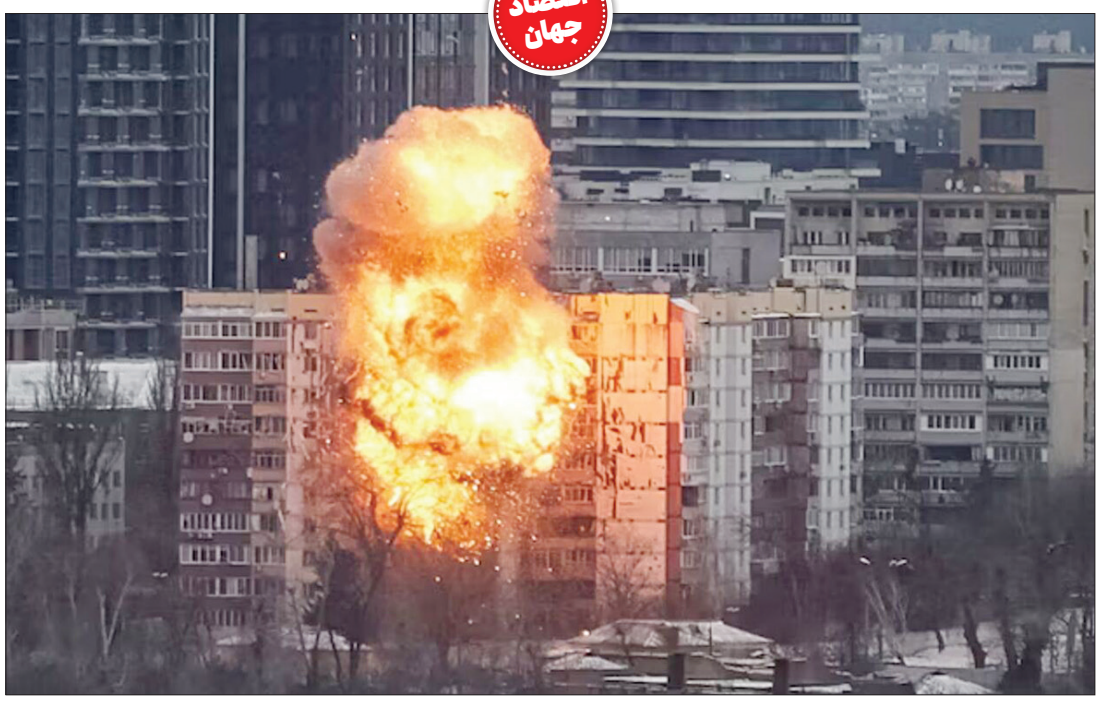

اروپا تی‌ان‌تی ندارد

بازار مواد منفجره در خاورمیانه تا سال ۲۰۳۵ به ۲/۱۱ میلیون تن می‌رسد

فاطمه لطفی
مترجم و روزنامه‌نگار

وقتی صحبت از جنگ‌های مدرن در قرن ۲۱ می‌شود اولین موضوعی که به ذهن می‌رسد پهپاد و هواپیماهای رادارگریز و جنگ اطلاعاتی و دیجیتال است اما جالب است که مؤسسات جنگی خبر می‌دهند این روزها اروپایی‌ها دچار کمبود ماده‌ای شده‌اند به نام تری نیتروتلوئن که در اصطلاح عامه با عنوان تی‌ان‌تی می‌شناسیم. تی‌ان‌تی ماده‌ای است منفجره که در گلوله‌های توپخانه، موشک‌ها و مین‌ها استفاده می‌شود. پایدار است به راحتی غالب‌گیری می‌شود و بسیار ارزان‌تر از جایگزین‌های جدیدتری است که قرن بیست‌ویکم به همراه داشته است.

از زمان حمله روسیه به اوکراین در سال ۲۰۲۲ تقاضا برای این ماده در اروپا افزایش یافته است اما مشکل این است که از زمان پایان جنگ سرد اکثر کارخانه‌های تولید تی‌ان‌تی این قاره تعطیل شده‌اند. قبل از جنگ اوکراین شرکت نیتروکم لهستان تنها تولیدکننده تی‌ان‌تی موجود در اتحادیه اروپا که از دوران جنگ سرد باقی مانده است، می‌توانست نیازهای این اتحادیه را برآورده کند. اما ظرفیت این شرکت حدود ۱۲ هزار تن در سال است که نیمی از آن هم به خارج از اروپا فروخته می‌شود و اکنون این میزان تولید برای برآورد نیازهای اتحادیه اروپا کافی نیست. اتحادیه اروپا قصد دارد سالانه ۲ میلیون گلوله توپخانه ۱۵۰ میلیمتری را در داخل خود این قاره تولید کند. این هدف، به تنهایی به ۲۰ هزار تن تی‌ان‌تی نیاز دارد. با اضافه کردن مهمات دیگری که کارخانجات اتحادیه اروپا می‌سازند و تقاضای غیرنظامی برای مصرف تی‌ان‌تی کل مقدار ماده منفجره مورد نیاز ممکن است از ۳۰ هزار تن فراتر رود. شاید گفته شود که این اتحادیه می‌تواند به واردات تی‌ان‌تی از هند، ویتنام و دیگر مناطق تولیدکننده آن متکی باشد اما چنین وارداتی با سیاست اتحادیه اروپا برای تشویق اعضای آن به خرید سلاح از داخل اتحادیه در تضاد قرار دارد. نمایندگان پارلمان لهستان می‌گویند که اروپا نمی‌تواند تی‌ان‌تی کافی برای دفاع از خود یا اوکراین تامین کند. چون تامین‌کننده انحصاری این ماده منفجره در اروپا قراردادی برای ارسال بخش عمده‌ای از تولید خود به ایالات متحده امضا کرده است. روزنامه گاردین در گزارشی نوشته بود که تی‌ان‌تی تولید شده در لهستان توسط ایالات متحده برای تولید انواع مختلف مهمات از جمله بمب‌های نفوذی ۲۰۰۰ پوندی NK۸۴ و ۵۵۰ پوندی BLU۱۰۹ استفاده می‌شود. از طرفی جنگ در اوکراین اروپایی‌ها را به فکر چاره انداخته و ترامپ هم از اروپایی‌ها خواسته تا هزینه جنگ‌هایشان را خودشان تامین کنند. این در حالی است که تخمین زده می‌شود تنها کارخانه اروپایی تولید تی‌ان‌تی در لهستان سالانه بین ۱۰ هزار تا ۱۲ هزار تن تی‌ان‌تی تولید کند و حدود نیمی از تولید فعلی آن حداقل تا سال ۲۰۲۹ به ایالات متحده صادر خواهد شد. تا قبل از جنگ در اوکراین، کارخانه‌ای در این کشور با ظرفیت تولید سالانه ۵ هزار تن وجود داشت که در منطقه لوهانس بود. این منطقه اکنون تحت اشغال روسیه است. در آوریل ۲۰۲۵ شرکت نیتروکم قرارداد جدیدی به ارزش ۳۱۰ میلیون دلار با شرکت خصوصی لجستیک دفاعی متخصص در حمل و نقل مهمات و مواد منفجره برای تحویل ۱۸ هزار تن تی‌ان‌تی به ایالات متحده بین سال‌های ۲۰۲۷ تا ۲۰۲۹ امضا کرد. با توجه به اینکه تنش‌های ژئوپلیتیکی و جنگ در مناطق مختلف جهان مدام رو به افزایش است نگاهی داریم به بازار تی‌ان‌تی دنیا و اقتصاد مرتبط با آن.

بازار تی‌ان‌تی

امروزه و در ابتدای سال ۲۰۲۶ انتظار می‌رود بازار تی‌ان‌تی رشد پایداری را تجربه کند و نرخ رشد سالانه ترکیبی آن از سال ۲۰۲۵ تا ۲۰۳۳، ۴/۱۹ درصد باشد. این رشد عمدتاً ناشی از تقاضای بخش‌های نظامی و معدنی است. در این دو بخش تی‌ان‌تی همچنان یک جزء حیاتی است برای تولید مواد منفجره و تخریب هدفمند.

افزایش توسعه زیرساخت‌ها، به‌ویژه در اقتصادهای نوظهور منطقه آسیا و اقیانوسیه و خاورمیانه و آفریقا به گسترش بیشتر بازار تی‌ان‌تی دامن می‌زند. با این حال مقررات سختگیرانه زیست محیطی، پیرامون تولید و استفاده از مواد منفجره همراه با توسعه و پذیرش مواد جایگزین و کم‌ضررتر به عنوان محدودیت‌های کلیدی در رشد این بازار عمل می‌کنند.

با توجه به سرمایه‌گذاری پایدار در بودجه‌های دفاعی در سطح جهان، انتظار می‌رود بخش نظامی بر چشم‌انداز کاربرد این ماده تسلط داشته باشد. در چشم‌انداز محصول، تی‌ان‌تی درجه نظامی، به دلیل خلوص بالا و الزامات کیفی سختگیرانه سهم قابل توجهی از بازار را در اختیار دارد و البته از نظر جغرافیایی آمریکای شمالی و اروپا در حال حاضر سهم قابل توجهی از بازار را از آن خود کردند. اما منطقه آسیا و اقیانوسیه، با گسترش فعالیت‌های صنعتی و ساختمانی برای رشد قابل توجه این بازار آماده است.

بر اساس گزارش مارکت رپیورت آنالیز انتظار می‌رود سال آینده اندازه بازار تی‌ان‌تی به ۱/۵۴۶ میلیارد دلار برسد. این رقم در سال ۲۰۲۷ برابر خواهد بود با ۱/۶۱۱ میلیارد دلار و در نهایت تا سال ۲۰۳۱ ارزش بازار این ماده به رقم ۲ میلیارد دلار نزدیک خواهد شد.

کارشناسان این صنعت بر این باورند که دوره پیش‌بینی ۲۰۲۵ تا ۲۰۳۳ احتمالاً شاهد تغییر تدریجی به سمت جایگزین‌های پایدارتر و سازگارتر با محیط زیست برای تی‌ان‌تی در کاربردهای خاص، به‌ویژه بخش‌های غیرنظامی خواهد بود.

بررسی کارشناسان نشان می‌دهد که بازار جهانی تی‌ان‌تی نسبتاً متمرکز است و تعداد انگشت‌شماری از بازیگران اصلی بخش قابل توجهی از تولید و توزیع را کنترل می‌کنند. در نتیجه این بازار ویژگی‌های ساختاری انحصاری و پراکنده را نشان می‌دهد و شرکت‌های بزرگ‌تر در بخش نظامی تسلط دارند. در مقابل بخش کاربردهای صنعتی، چشم‌انداز پراکنده‌تری را نشان می‌دهد و شرکت‌های کوچک‌تر متعددی را با تولیدات مربوط به کاربردهای خاص در خود جا داده است.

در زمینه مناطق تمرکز بازار آمریکای شمالی به‌ویژه ایالات متحده، اروپا، به‌ویژه آلمان و فرانسه و بخش‌هایی از آسیا به‌ویژه چین و هند، مناطق تمرکز کلیدی برای تولید و مصرف تی‌ان‌تی هستند.

هزینه‌های نظامی به‌ویژه در مناطقی که بی‌ثباتی ژئوپلیتیکی را تجربه می‌کنند همچنان محرک اصلی تقاضا برای تی‌ان‌تی با درجه نظامی است. در بخش صنعت غیرنظامی هم رشد بازار با گسترش فعالیت‌های معدنی و ساختمانی به‌ویژه در اقتصادهای در حال توسعه مرتبط است. گذار به سمت تکنیک‌های انفجاری ایمن‌تر و کارآمدتر نیز بر تقاضای کلی تاثیر می‌گذارد. علاوه بر این نوسانات قیمت مواد اولیه و هزینه‌های انرژی به صورت مستقیم بر هزینه تولید تی‌ان‌تی تاثیرگذار بوده و باعث ایجاد نوسانات قیمت و اثر بر رشد بازار می‌شود. در کنار آن پیشرفت‌های فناوری، بر کاهش تاثیرات زیست محیطی، بهبود رویه‌های ایمنی و ساده‌سازی فرآیند تولید متمرکز شده‌اند. چارچوب‌های نظارتی سختگیرانه بر پویایی بازار اثر دارند. به‌خصوص در مورد استانداردهای حفاظت از محیط زیست و ایمنی.

در نهایت استفاده از فناوری‌های دیجیتال و تجزیه و تحلیل داده‌ها، برای مدیریت موجودی، لجستیک و بهینه‌سازی زنجیره تامین، کارآیی فرآیند تمام زنجیره ارزش تی‌ان‌تی را بهبود می‌بخشد.

پیش‌بینی می‌شود بخش تی‌ان‌تی، با کاربرد نظامی بر بازار تسلط داشته باشد. کاربردهای نظامی به طور مداوم بخش بزرگی از تقاضای جهانی تی‌ان‌تی را تشکیل می‌دهند. تدارکات دولتی و هزینه‌های دفاعی، نقش مهمی در رشد این بخش ایفا می‌کنند. علاوه بر این عدم قطعیت‌های ژئوپلیتیکی مداوم و درگیری‌های نظامی در مناطقی از دنیا، تقاضا برای تی‌ان‌تی با درجه نظامی را تقویت کرده در نتیجه این بخش را به مهم‌ترین عامل در درآمد کلی بازار تبدیل می‌کند.

کشورهای آسیا و اقیانوسیه به سرعت در حال گسترش تولید مواد منفجره داخلی خود هستند. در سال ۲۰۲۳ چین، کره جنوبی و هند روی هم رفته بیش از ۴۰۰ هزار تن تی‌ان‌تی، پی‌ای‌تی‌ان و آردی‌ایکس تولید کردند. نوسازی دفاعی منطقه‌ای دلیل این افزایش تولید است. به‌طوری که سالانه بیش از ۱۰۰ میلیون گلوله کالیبر کوچک با پیشرانه‌های مبتنی بر آردی‌ایکس پر می‌شود. صادرات هم همچنان قوی است. اروپا سالانه بیش از ۱۰۰ هزار تن مجموع تی‌ان‌تی و آردی‌ایکس به کشورهای متحد خود در خاورمیانه و آفریقا صادر می‌کند.

نیروهای محرک بازار تی‌ان‌تی

نیروی محرک بازار اول از همه هزینه‌های نظامی است. افزایش بودجه‌های دفاعی در کل دنیا به‌ویژه در مناطقی که درگیری‌ها یا تنش‌های ژئوپلیتیکی مداوم دارند محرک قابل توجهی است. بیش از ۸۰ درصد از ذخایر نظامی فعال در سراسر جهان برای انفجار به ذخیره‌سازی مداوم تی‌ان‌تی و آردی‌ایکس متکی هستند. سالانه حدود یک میلیارد فشنگ سلاح‌های کوچک از پیشرانه‌های مشتق شده از آردی‌ایکس استفاده می‌کنند. با گسترش درگیری‌ها و برنامه‌های نوسازی در آسیا، اروپا و آمریکای شمالی سفارشات زیادی برای این مواد وجود دارند. به عنوان مثال ارتش ایالات متحده به تنهایی سالانه بیش از ۲۵۰ هزار تن آردی‌ایکس برای گلوله‌های توپخانه و بمب‌های هدایت‌شونده خریداری می‌کند.

بعد از هزینه‌های نظامی، توسعه زیرساخت‌ها بر بازار تی‌ان‌تی تاثیر می‌گذارد. رشد فعالیت‌های معدنی و ساختمانی در اقتصادهای در حال توسعه تقاضا برای تی‌ان‌تی با درجه صنعتی را افزایش می‌دهد. اما مقررات مربوط به نگرانی‌های ایمنی مرتبط با جابه‌جایی و حمل و نقل تی‌ان‌تی، تولیدکنندگان را ملزم به رعایت استانداردهای ایمنی بالا می‌کند که در نتیجه هزینه‌های عملیاتی بالا می‌روند. اما یکی از عمده‌ترین چالش‌های این صنعت، نوسانات زنجیره تامین برای مواد اولیه مانند تلوئن و اسیدنیتریک است که حدود ۳۰ درصد از تولید جهانی تی‌ان‌تی را تحت تاثیر قرار می‌دهد. مواد اولیه کلیدی برای تی‌ان‌تی و آردی‌ایکس مانند تلوئن و اسیدنیتریک، از زنجیره‌های تامین مواد شیمیایی دریافت می‌شوند که با اختلالات دوره‌ای مواجه‌اند. بر اساس گزارش مارکت رپیورت، بیش از ۳۰ درصد از ظرفیت جهانی اسیدنیتریک در چند منطقه متمرکز شده در نتیجه آسیب‌پذیری در برابر افزایش قیمت‌ها و تاخیر در حمل و نقل را افزایش می‌دهد.

حدود ۲۰ درصد از موجودی جهانی تی‌ان‌تی، به مواد شیمیایی پیش‌ساز وارداتی متکی هستند و این خود ریسک ژئوپلیتیکی است برای تولیدکنندگانی که به واردات پایدار وابسته‌اند.

خاورمیانه

رشد بازار تی‌ان‌تی در منطقه خاورمیانه در درجه اول ناشی از افزایش تقاضا از سوی بخش‌های دفاعی و نظامی است. تنش‌های ژئوپلیتیکی منطقه‌ای و درگیری‌های دائمی خریدهای نظامی قابل توجهی را ضروری می‌کند و مصرف تی‌ان‌تی را افزایش می‌دهد. پروژه‌های توسعه زیرساختی مانند فعالیت‌های معدنی و ساختمانی منطقه به گسترش این بازار کمک می‌کند. رشد اقتصادی در بعضی کشورها، فعالیت‌های صنعتی را افزایش داده و تقاضا را بیشتر کرده است. به‌طور کلی ترکیبی از نیازهای نظامی، توسعه صنعتی و پیشرفت‌های فناوری به طور قابل توجهی بر بازار تی‌ان‌تی در خاورمیانه تاثیر می‌گذارد. سرمایه‌گذاری در این منطقه در بازار تی‌ان‌تی احتمالاً سرمایه‌گذاری پرسودی خواهد بود. بازار تی‌ان‌تی خاورمیانه را ترکیبی از شرکت‌های چندملیتی باسابقه و شرکت‌های محلی نوآور در دست دارند. بازیگران پیشرو از فناوری‌های پیشرفته، شبکه‌های توزیع قوی و استراتژی محلی برای حفظ مزیت رقابتی استفاده می‌کنند.

بر اساس گزارشی که اکسپورت مارکت سرچ، منتشر کرده بازار مواد منفجره خاورمیانه در سال ۲۰۲۵ به ۱/۴۷ میلیون تن رسید. انتظار می‌رود این صنعت در دوره پیش‌بینی شده ۲۰۲۶ تا ۲۰۳۵ با نرخ رشد مرکب سالانه ۳/۷ درصد رشد کند و تا سال ۲۰۳۵ به حجم ۲/۱۱ میلیون تن برسد.

مدیران

آغاز پرداخت تسهیلات ۷۰۰ همتی

بسته ۷۰۰ همتی تامین سرمایه درگردش واحدهای تولیدی اختصاص می‌یابد که پرداخت آن از ۲ هفته آینده آغاز می‌شود. ابراهیم شیخ معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت اظهار داشت: حدود پنج هزار و ۶۰ کد تعرفه‌ای که در تالار اول تعریف و ارز آنها با دلار ۸۰ هزار تومان تامین می‌شد، با یکپارچگی قیمت ارز با دلار حدود ۱۲۶ هزار تومان محاسبه می‌شود و از این رو مابه‌التفاوت تامین ارز از طریق این بسته ۷۰۰ همتی تامین خواهد شد. او افزود: واحدهای تولیدی و صنعتی برای اینکه بتوانند سرمایه در گردش مورد نیاز خود را تامین کنند از بانک‌های اعلامی می‌توانند تسهیلات دریافت و اقدام به ثبت سفارش و تامین مواد اولیه کنند. معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت ادامه‌داد: اکنون وزارت صنعت، معدن و تجارت در حال احصای واحدها و نیاز آنها به سرمایه در گردش است، ضمن اینکه بانک‌ها نیز مشخص شده‌اند. پیش‌بینی ما این است که از دو هفته آینده بانک‌ها با تاکید رئیس کل بانک مرکزی، پرداخت تسهیلات به این واحدها را آغاز کنند.

تخصیص ۳۰ روزه ارز

صف تخصیص ارز و ثبت سفارش به کمتر از ۳۰ روز کاهش می‌یابد. به گزارش تسنیم، محمدصادق قنادزاده، معاون سازمان توسعه تجارت گفت: بر اساس سیاست جدید، تمام کد تعرفه‌ها به یک تالار منتقل شده و از این پس فقط تالار حواله خواهیم داشت. در عین حال، تغییری در گروه‌های کالایی ایجاد نشده، بلکه صرفاً نرخ‌ها اصلاح شده‌اند. قنادزاده گفت: صف تخصیص ارز و ثبت سفارش تا یک ماه آینده به کمتر از ۳۰ روز کاهش می‌یابد. او بیان داشت: بانک مرکزی بازار اسکناس را فعال خواهد کرد، اما سقف واردات و ضمانت‌نامه صادرات همچنان پابرجا خواهد بود.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان همدان - اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک همدان - ناحیه دو
هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی
شناسه آگهی: ۲۰۹۲۷۹۰
آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی
برابر رای شماره ۱۴۰۴۰۱۸۹۵۷ ۱۴۰۴۶۰۳۲۶۰۳۴ هیات اول/دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک همدان - ناحیه دو تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای حسین ناصران فرزند محمدعلی به شماره شناسنامه ۴۳۵۶ صادره از همدان نسبت به شش دانگ یک قطعه باغ محصور به مساحت ۱۸۳۰ مترمربع به پلاک ۶۴۴ فرعی از ۱۱۷ اصلی واقع در بخش چهار همدان اراضی نهران خریداری از مالک رسمی مع الواسطه آقای فرمان خلوصی اسدپور محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراض داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۱۰/۲۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۱۱/۰۸
محمدصادق بهرامی - رئیس ثبت اسناد و املاک

وزارت نیرو
شرکت مدیریت منابع آب ایران
شرکت آب منطقه‌ای تهران
فراخوان مناقصه عمومی
نوبت دوم
شرکت آب منطقه‌ای تهران در نظر دارد انجام خدمات عمومی، پشتیبانی و عملیات بهره‌برداری، نگهداری و تعمیرات سد لتیان و نیروگاه‌های لتیان، کلان، لوارک و خطوط انتقال آب را با جزئیات مندرج در اسناد مناقصه، با بهره‌گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) و از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار ذیصلاح دارای گواهینامه صلاحیت انجام کار معتبر در حداقل پایه (۱) رشته بهره‌برداری، نگهداری و تعمیرات نیروگاه‌های برقابی از سوی وزارت نیرو (شرکت مدیریت منابع آب ایران) یا گواهینامه صلاحیت پیمانکاری معتبر در حداقل رتبه ۵ رشته نیرو یا رتبه ۴ رشته تاسیسات و تجهیزات یا رتبه ۵ رشته آب از سازمان برنامه و بودجه کشور واگذار نماید. لذا کلیه واجدین شرایط می‌توانند جهت اطلاع از شرایط و دریافت احجام کار و مشخصات موضوع مناقصه با کد شناسه ۲۰۰۴۰۰۱۰۲۵۰۰۰۰۳۲ به وب‌گاه سامانه مذکور به نشانی: www.setadiran.ir مراجعه و نسبت به ارائه پیشنهاد خود با رعایت موارد ذیل اقدام نمایند:
- مبلغ برآورد انجام کار به میزان ۹۶۶٬۴۹۵٬۲۳۸٬۰۴۶ ریال بر مبنای نرخ حقوق و دستمزد سال ۱۴۰۴ ابلاغی از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان تاکسیرانی می‌باشد. ضمنا مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار معادل ۳۶٬۴۲۹٬۹۰۴٬۷۶۱ ریال می‌باشد.
- برگزاری مناقصه صرفا از طریق سامانه مناقصه‌های الکترونیکی دولت بوده و کلیه مراحل فرایند مناقصه از دریافت مجموعه اسناد ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه، ارائه پیشنهاد و رمزگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) انجام خواهد شد. لذا کلیه شرکت‌کنندگان در مناقصه می‌بایست صرفا ظرف مهلت‌های تعیین شده در سامانه مذکور و با استفاده از امضای الکترونیکی، نسبت به ثبت پیشنهاد خود اقدام نمایند.
- مناقصه‌گران می‌بایست جهت ثبت نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (توکن) با مرکز پشتیبانی سامانه مذکور به شماره ۱۴۵۶ تماس حاصل نمایند. سایر جزئیات و اطلاعات مربوطه در اسناد مناقصه درج شده، همچنین مناقصه‌گران می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۸۸۹۵۲۱۶۳ (دستگاه مناقصه‌گزار) تماس حاصل نموده یا به سایت‌های اطلاع رسانی به نشانی www.iets.mporg.ir, www.thrw.ir مراجعه نمایند.
روابط عمومی شرکت آب منطقه‌ای تهران
م الف: ۳۸۲۹ شناسه آگهی: ۲۰۹۳۶۰۴